

OBSAH

Predhovor (<i>K. Kyslan</i>)	9
1 História vzniku a rozvoja Fakulty zdravotníctva v Prešove (<i>A. Eliašová</i>)	11
2 Klinická symptomatológia chorôb tráviaceho systému (<i>K. Kyslan</i>)	13
2.1 Bolesti brucha	13
2.1.1 Horný dyspeptický syndróm	14
2.1.2 Dolný dyspeptický syndróm	16
3 Všeobecné východiská ošetrovateľského procesu pri chorobách tráviacich orgánov (<i>S. Cibříková</i>)	18
3.1 Posudzovanie	18
3.1.1 Anamnéza	18
3.1.2 Fyzikálne vyšetrenie	18
3.1.3 Laboratórne vyšetrenia	20
3.1.4 Diagnostické postupy	20
3.2 Diagnostika	20
3.3 Plánovanie	22
3.4 Realizácia	23
3.5 Vyhodnotenie	23
3.6 Manažment perioperačnej starostlivosti	23
3.6.1 Perioperačná starostlivosť o diabetikov	25
3.6.2 Postup pred urgentnou operáciou	25
3.6.3 Postup pred elektívnou operáciou	26
3.7 Bezprostredná príprava pri plánovaných operáciách	28
3.8 Pooperačná ošetrovateľská starostlivosť	30
3.8.1 Bezprostredná pooperačná starostlivosť	30
3.8.2 Následná pooperačná starostlivosť	31
4 Ústna dutina (<i>E. Kovaľová</i>)	35
5 Chirurgia pažeráka (<i>K. Kyslan</i>)	36
5.1 Chirurgické choroby pažeráka	37
5.1.1 Atrézia pažeráka	37
5.1.2 Divertikuly pažeráka	37
5.1.3 Achalázia	38
5.1.4 Refluxná choroba pažeráka	38
5.1.5 Nádory pažeráka	39
5.1.6 Poranenia pažeráka	40
5.1.7 Cudzie telesá v pažeráku	40
5.1.8 Poleptanie pažeráka	40
5.1.9 Iatrogénne poranenia	41
5.1.10 Varixy pažeráka	41

6 Chirurgické choroby žalúdka a dvanástnika (K. Kyslan, S. Cibříková)	43
6.1 Vrodené choroby žalúdka a dvanástnika	45
6.1.1 Myogénna pylorostenóza	45
6.1.2 Divertikuly žalúdka a dvanástnika	45
6.1.3 Volvulus žalúdka	45
6.1.4 Vrodená stenóza a atrezia dvanástnika	46
6.1.5 Laddov syndróm	46
6.2 Poranenia žalúdka a dvanástnika	46
6.2.1 Chemické poranenia (poleptania)	46
6.2.2 Cudzie telesá v žalúdku	46
6.2.3 Natrhnutie sliznice žalúdka (Malloryho–Weissov syndróm)	47
6.2.4 Gastritídy (zápaly sliznice žalúdka)	47
6.2.5 Peptický vred (vredová choroba žalúdka a dvanástnika)	47
6.3 Nádory žalúdka	49
6.3.1 Benígne nádory žalúdka	49
6.3.2 Karcinóm žalúdka	49
6.4 Ošetrovateľská starostlivosť o pacienta s vredovou chorobou žalúdka a dvanástnika	51
7 Chirurgia tenkého čreva (K. Kyslan, A. Eliašová)	54
7.1 Anatómia tenkého čreva	54
7.2 Fyziológia tenkého čreva	55
7.3 Divertikuly	55
7.4 Adhézie	56
7.5 Crohnova choroba	56
7.6 Nádory tenkého čreva	58
7.6.1 Benígne nádory	58
7.6.2 Malígne nádory	59
7.6.3 Karcinoid	59
7.6.4 Indikácie chirurgickej liečby	59
7.7 Ošetrovateľská starostlivosť o pacienta s Crohnovou chorobou	59
8 Chirurgia hrubého čreva a konečníka (K. Kyslan, Š. Andraščíková)	63
8.1 Anatómia hrubého čreva	63
8.2 Fyziológia hrubého čreva	63
8.3 Divertikulóza a divertikulitída	64
8.4 Ulcerózna kolitída	65
8.5 Nádory hrubého čreva	67
8.5.1 Benígne nádory	67
8.5.2 Malígne nádory	67
8.6 Anatómia konečníka	71
8.7 Fyziológia konečníka	72
8.8 Hemoroidy	72
8.9 Análna fisúra	74
8.10 Perianálne abscesy a fistuly	74
8.11 Pilonidálny sínus	76
8.12 Benígne nádory konečníka	77
8.13 Malígne nádory konečníka	78
8.14 Ošetrovateľská starostlivosť o pacienta s kolostómiou	79
9 Chirurgia žlčníka a žlčových ciest (K. Kyslan, D. Magurová)	82
9.1 Akútny zápal žlčníka	83
9.2 Žlčové kamene	84
9.2.1 Kamene v žlčníku	84
9.2.2 Kamene v žlčovode	85
9.3 Obštrukčná žltacka – benígna a malígna	86
9.4 Karcinóm žlčníka	86
9.5 Rakovina žlčových ciest	87
9.6 Ošetrovateľská starostlivosť o pacienta s ochorením žlčníka a žlčových ciest	87

10 Chirurgia pečene (K. Kyslan, D. Magurová)	91
10.1 Chirurgické choroby pečene	92
10.1.1 Cysty pečene	92
10.1.1.1 Parazitárne cysty	93
10.1.1.2 Neparazitárne cysty	93
10.1.2 Absces pečene	93
10.1.3 Benígne nádory pečene	94
10.1.4 Malígne nádory pečene	94
10.1.4.1 Primárne malígne nádory (karcinóm pečene)	95
10.1.4.2 Sekundárne malígne nádory (metastázy v pečeni)	95
10.1.5 Portálna hypertenzia	96
10.2 Ošetrovateľská starostlivosť o pacienta s ochorením pečene	97
10.3 Ošetrovateľská starostlivosť o pacienta s krvácaním z pažerákových varixov	98
11 Chirurgia pankreasu (K. Kyslan, Š. Andraščíková)	100
11.1 Anatómia a fyziológia pankreasu	100
11.2 Vrodené anomálie pankreasu	101
11.2.1 Anulárny pankreas	101
11.2.2 Dystopický pankreas	101
11.3 Vrodené cysty pankreasu	101
11.4 Akútna pankreatitída	101
11.5 Chronická pankreatitída	103
11.6 Pseudocysty pankreasu	104
11.7 Nádory pankreasu	104
11.8 Ošetrovateľská starostlivosť o pacienta s ochorením pankreasu	106
12 Hernie (K. Kyslan, A. Eliašová)	109
12.1 Inguinálna hernia	110
12.2 Umbilikálna hernia	113
12.3 Hernia v jazve po operácii	113
12.4 Komplikácie po operácii hernie	113
12.5 Ošetrovateľská starostlivosť o pacienta po operácii hernie	114
13 Náhle brušné príhody (K. Kyslan ml., S. Cibříková)	116
13.1 Základy vyšetrenia chirurgického pacienta s náhlou brušnou príhodou	116
13.2 Neúrazové náhle brušné príhody	117
13.2.1 Zápalové náhle brušné príhody	118
13.2.2 Akútna apendicitída	118
13.2.3 Akútna cholecystitída	119
13.2.4 Perforácia vredu dvanástnika a žalúdka	120
13.2.5 Peritonitída	121
13.2.6 Črevná nepriechodnosť – ileus	122
13.2.7 Neurogénny ileus	124
13.2.8 Cievny ileus	124
13.2.9 Masívne krvácanie do tráviaceho traktu	125
13.3 Ošetrovateľská starostlivosť o pacienta s akútnym zápalom apendixu	126
13.4 Ošetrovateľská starostlivosť o pacienta s črevnou nepriechodnosťou	128
13.5 Starostlivosť o nazogastrickú sondu	131
14 Miniinvasívna chirurgia (K. Kyslan ml.)	133
14.1 História miniinvasívnej chirurgie	134
14.2 Operačná taktika a zvláštnosti laparoskopických operácií	134
14.3 Inštrumentárium	134
14.3.1 Insuflačný systém	135
14.3.2 Zobrazovací systém	135
14.3.3 Operačné nástroje	135
14.3.4 Operačné možnosti	135

15 Gerontochirurgia (K. Kyslan ml.)	136
15.1 Pooperačné poruchy v starobe	137
15.1.1 Kardiovaskulárne poruchy	137
15.1.2 Respiračné poruchy	137
15.1.3 Obličkové poruchy	137
15.1.4 Gastrointestinálne poruchy	137
15.1.5 Podvýživa	137
15.1.6 Regresia pohybového aparátu	138
15.1.7 Imunologické poruchy	138
16 Ischemické postihnutie tenkého čreva (K. Kyslan)	139
16.1 Mezenteriálna ischémia – viscerálny ischemický syndróm	139
16.2 Akútna mezenteriálna ischémia tenkého čreva	139
16.3 Chronická mezenteriálna ischémia tenkého čreva	140
17 Syndróm krátkeho čreva (K. Kyslan)	141
18 Chirurgia sleziny (K. Kyslan ml.)	143
18.1 Anatómia a fyziológia sleziny	143
18.2 Vyšetrovacie metódy	143
18.3 Poranenia sleziny	144
18.4 Hematologické ochorenia	144
18.5 Iné možné ochorenia sleziny	145
18.6 Chirurgické výkony na slezine	145
19 Chirurgická onkológia (K. Kyslan)	147
19.1 Rozdelenie nádorov podľa biologickej aktivity	147
19.2 Príčiny nádorového bujnenia	147
19.3 Názvy nádorov	148
19.4 Klasifikácia nádorov	148
19.5 Sledovanie zhubných nádorov	148
19.6 Komplexná liečba nádorov	149
19.7 Chirurgická liečba nádorov	149
19.8 Konzervatívna liečba nádorov	150
20 Pooperačné komplikácie	151
20.1 Pooperačné respiračné komplikácie (K. Kyslan ml.)	151
20.2 Pooperačné kardiálne komplikácie (D. Magurová)	153
20.3 Pooperačné tromboembolické komplikácie	153
20.4 Poruchy funkcie močového systému	154
20.5 Poruchy funkcie tráviaceho systému	154
20.6 Komplikácie v operačnej rane	155
20.7 Nervové poruchy	156
20.8 Psychické poruchy	156
Literatúra	157